

Előterjesztés

Piliscsév Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2022. november 29-i képviselő-testületi ülésére

a helyi adóztatásról szóló beszámolóról

Önkormányzatunk novemberi munkatervében szerepel, hogy az adóztatási tevékenységről, adóbevételekről a hivatal beszámol a testület felé.

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatályba lépése között **legalább 30 napnak el kell telnie**. Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik, ami azt jelenti, hogy valamely **adóév január 1. napján hatályba léptetni szándékozó új adónemet bevezető, vagy a hatályos szabályozást (pl. adómérték, kedvezmény tekintetében) módosító adórendelet legkorábban a kihirdetést követő 30. napon léptethető hatályba**.

Ugyanakkor a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésekről szóló 535/2020. (XII.01.) Kormányrendelet 1 §-a értelmében 2021. évben így a 2022. évben a helyi adó nem volt emelhető, a rendelet alapján megállapított adómentességeket és adókedvezményeket 2022. évben továbbra is biztosítani kellett, valamint új adót az önkormányzat nem volt jogosult bevezetni.

Fenti rendelkezések értelmében, amennyiben a Képviselő-testület 2023. január 1-től új adónemet kíván bevezetni, illetve a korábban bevezetett adónemek mértékén kíván változtatni, azt legkésőbb 2022. december 1-ig ki kell hirdetni, annak érdekében, hogy 2023. január 1-jén hatályba léptethető legyen.

A 2023. január 1-jétől alkalmazható adómaximumok a következők:

Építményadó	2 190,9,- Ft/m ²
Telekadó:	398,3,- Ft/m ²
Magánszemélyek kommunális adója:	33 859,6,- Ft/adótárgy,
Tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adó:	597,5,- Ft/fő/vendégéjszaka

A helyi iparüzési adó esetén egy adómérték alkalmazható.

VAGYONI TÍPUSÚ ADÓK

A helyi adózás struktúrája három fő rendszeremre épül, nevezetesen: a vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó.

Ezek az adófajták valamely vagyontárgyra vonatkozó tulajdonjoghoz kapcsolódnak. Ha azonban a vagyontárgyat ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, akkor az annak gyakorlására jogosultat (pl. haszonélvezőt) terheli az adókötelezettség.

A reklámhordozó utáni építményadó Magyarországon 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény 4. §-a hatályon kívül helyező rendelkezésekkel – az adórendszer egyszerűsítése érdekében – 2020. július 16. napjától kezdődően kiemelte a helyi adókról szóló törvényből, így ezt az adónemet az önkormányzat már nem jogosult kivetni, a helyi adórendeletben a hatályon kívül helyezés megtörtént.

Az önkormányzat bevételi terveit, valamint a lakosság adóteher viselő képességét megvizsgálva nem tartjuk indokoltnak az adómérték emelését vagy csökkentését, 2023. évtől továbbra is javasoljuk a jelenleg hatályban lévő adómértékek megtartását, kivéve a tartózkodás utáni idegenforgalmi adó mértékét. Ezen adónem tekintetében 200,- Ft/vendégéjszaka emelést javaslok.

1. Magánszemély kommunális adó

A Htv. értelmében:

Adó alanya (adófizetésre kötelezett): akinek az év első napján az építmény a tulajdonosa. Közös tulajdon esetében a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában lesznek adóalanyok.

Piliscsév Község Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2011. (X.26) Önkormányzati rendeletének 1. § (1) bekezdése alapján a magánszemélyek kommunális adójának mértéke adótárgyanként 8.000,- Ft/év.

(2) Mentés a magánszemélyek kommunális adója alól:

- a) az építmények közül a község külterületén lévő nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész
- b) az a telek, amely méretei alapján a Helyi Építési Szabályzat övezeti besorolása szerint nem építhető be,
- c) az a telek, amely az Országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet 33.§-a szerint beépítési feltételekkel nem rendelkezik, és a hiányzó feltételek megteremtése nem a tulajdonos feladata.

(3) A 70 éven felüli, egyedülálló adóalanyok 100%-os adókedvezményben részesülnek.

A jelenleg hatályos magánszemélyek kommunális adójának mértéke 2018.01.01-től emelkedett 8000 Ft/év-re, ezért megfontolandónak tartanám az adó mértékének 1000/2000 Ft/év összeggel történő megemelését. Így az alkalmazandó adó mértéke 2023. január 1-től 9000/10000,-ft/év/ingatlan lenne. Természetesen az adóemelés szándéka és az emelés mértékének megállapítása a képviselő-testület hatásköre.

2. Helyi iparüzési adó

A Htv. rendelkezései szerint:

Adóköteles: az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység.

Adómentesség, kedvezmény:

A Htv. hatályos szabályozása szerint az önkormányzat az alacsony adóalapú (2,5 millió forint alatti adóalapú) vállalkozások, továbbá a házi orvos, védőnő vállalkozók számára rendeletben biztosíthat adómentességet, adókedvezményt.

A Htv. 2019. január 1-től – a beruházások ösztönzése és a vállalkozások letelepedésének elősegítése érdekében – kiterjesztette e rendelet-alkotási jogosultságot.

Az önkormányzat – a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 39/C. § új (4) bekezdése alapján – rendeletet alkothat arról is, hogy a vállalkozó az önkormányzat illetékességi területén üzembe helyezett beruházása értékével vagy annak egy részével az adó alapját és/vagy az adó összegét csökkenthesse, tehát beruházási adókedvezményt vagy mentességet állapíthat meg.

Az adóelőny az üzembe helyezés adóévében vehető igénybe, de önkormányzati testület döntése alapján a beruházás értékarányos része még a teljes befejezés előtt is kedvezményt kaphat. Az önkormányzat rendeletében korlátozhatja az adóelőny terjedelmét, meghatározhatja az adóalap vagy az adó százalékában igénybe vehető kedvezmény összegét, továbbá kikötheti azt az adóösszeget, amelyet mindenképpen meg kell fizetni, esetleg évenként eltérő összeget, illetve mértéket állapíthat meg.

A beruházási adóelőnynek minden vállalkozó esetén azonos terjedelműnek kell lennie, tehát nem lehet diszkriminációt gyakorolni. Az adóelőnyt minden beruházást megvalósító jogi és magánszemély vállalkozó iparüzési adóalany igénybe veheti.

Korlátként nem írható elő a beruházási érték nagysága, a beruházás megvalósításának időtartama, a beruházásban alvállalkozóként résztvevők száma stb.

Az önkormányzati rendelet alkotását érintő kiegészítő szabály, hogy legalább 3 évig fenn kell tartani az adóelőnyszabályt, amit csak akkor változtatható meg, ha a változás az érintett adóalanyra kedvezőbb hatással jár.

A képviselő-testület ezen jogosultságával nem élt és továbbra sem tartjuk indokoltnak az adómentesség, vagy adókedvezmény megállapítását.

Az adó mértéke:

- iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke maximum az adóalap 2%-a lehet.

A helyi iparüzési adóból származó bevétel teljes egészében önkormányzati bevétel.

A képviselő-testület az iparüzési tevékenység esetén az adó mértékét 2%-ban határozta meg, így az adókapacitás kihasználtsága 100 %-os, a mérték növelését érintően további mozgástere nincs az önkormányzatnak.

Helyi iparüzési adót érintő változások 2022. évben

KATA adóalanyiság törvényi változásai

2022. szeptember 1-jén hatályukat veszítették a kisadózó vállalkozások tételes adójának (régii kata) szabályai, ezért a katasoknak 2022. augusztus 31-én a törvény erejénél fogva megszűnt a kata adóalanyiságuk. A megszűnéssel kapcsolatban a katasoknak külön bejelentési kötelezettségük nem volt.

Minden érintett vállalkozásnak el kellett döntenie, hogy milyen szabályok szerint adózik 2022. szeptember 1-jétől. A döntéshez mérlegelni kellett, hogy ki melyik lehetőség feltételeinek felel meg. Az új kátát kizárólag az egyéni vállalkozókról és az egyéni cégekről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő, főfoglalkozású egyéni vállalkozó választhatja a nyilvántartásban rögzített tevékenységeire.

Azok a kátás egyéni vállalkozók, akik megfelelnek az új kata feltételeinek, nem váltak automatikusan az új kata alanyává. Választásukat legkésőbb október 15. napjáig be kellett jelenteniük az önkormányzati adóhatósághoz.

Adóbevallási szabályok változása:

Az adóalanyok 2021. január 1-jétől nem az önkormányzati, hanem kizárólag az állami adóhatóságon keresztül elektronikus úton, az állami adóhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon kötelesek benyújtani helyi iparüzési adóbevallásukat.

Mikro- kis és középvállalkozásokat érintő adómérték-kedvezmény:

A Kormány a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendeletében a 2021. évben végződő adóévben azon mikro-, kis és középvállalkozás esetében, ahol a KKV törvény 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg értékhatár legfeljebb 4 milliárd forint, a helyi iparüzési adó mértéke 1 százalékban állapította meg.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 2022. január 1. napjától hatályos rendelkezései alapján az 51/L. § - 51/O. §-ában foglaltak szerint, a **Kormány a 2022. évben végződő adóév vonatkozásában is fenntartja a helyi iparüzési adó mértékének egy százalékban történő megállapítását.** Erre tekintettel a 2022. évre is fennmarad a KKV adóalanyok részére a helyi iparüzési adóelőlegek 50 százalékkal történő csökkentése és a helyi iparüzési adó egy százalékkal történő megállapítása.

A huszonöt ezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési önkormányzat részére a mikro-kis és középvállalkozásnak minősülő vállalkozók számára biztosított adómérték-kedvezmény miatt a **Magyar Államkincstár a kieső támogatás összegével megegyező összegű támogatást nyújt. A támogatás folyósítása két egyenlő részletben, június és október hónapban a nettó finanszírozás keretében történt.**

A bevételek kedvezően alakultak, a 2022. évi költségvetés II. számú előirányzat módosítása során a várható helyi iparüzési adóbevétel összegét 55 M forintra módosítottuk. **Helyi iparüzési adóbevételnek számít továbbá a mikro- kis és középvállalkozásoknak nyújtott kedvezmény miatt kieső adóbevétel támogatása, melynek összege 2022. évben 29.045 ezer Ft volt.** A bevételek teljesülését jelen beszámoló tartalmazza.

3. Gépjárműadó

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 101. §-a alapján 2021. január 1-jétől az állami adóhatóság vette át a gépjárműadóval kapcsolatos feladatokat az önkormányzati adóhatóságoktól.

A 2021 előtti időszakra vonatkozóan megállapított gépjárműadó kötelezettség esetén továbbra is az önkormányzati adóhatóság köteles eljárni, a korábbi időszakra vonatkozó gépjárműadót beszedni. A korábbi évekre vonatkozóan 2022. évben beszedett gépjárműadó teljes egészében a központi költségvetést illeti meg, annak 100 %-át tovább kell utalni a Magyar Államkincstár részére.

4. Talajterhelési díj

Talajterhelés díj szabályai az előző időszakhoz képest nem változtak, díjfizetési kötelezett az a kibocsátó, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá, és a helyi vízgazdálkodási hatósági engedélyezés alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz. Az adó mértéke 2012. február 1-től 1200,-Ft/m³.

A 2022. évben is az ÉDV Zrt.-től a környezetterhelési díj kiszabásához kapott információk pontatlansága miatt többször előfordult az adóalanyokkal nézeteltérés. Ezen rossz adatszolgáltatásból adódó problémákat folyamatosan korrigáltuk.

5. Egyéb bevételek

2012. április 15. napjától a szabálysértésekről szóló törvény változása miatt a más szervek által kiszabott, de be nem fizetett szabálysértési és helyszíni bírságokat már nem az önkormányzati adóhatóság hajtja be.

Ezért a beszámolási időszakban már csak a korábban átadott, el nem évült, meg nem fizetett szabálysértési bírságokból, helyszíni bírságokból keletkezhet egyéb bevételünk, amely 100 %-ban az önkormányzat saját bevételét képezi.

6. Idegen bevételek

Az adók módjára behajtandó köztartozások másik csoportjába azok az ügyek tartoznak, amelyek behajtása az önkormányzat feladata, de a beszedett összeg a kimutató szervezet illeti meg. Ebbe a körbe tartoznak a más önkormányzatnál nyilvántartott adótartozások, a megelőlegezett gyermektartásdíjak, környezetvédelmi bírságok, erdővédelmi bírságok, munkavédelmi bírságok, vízi társulati érdekeltségi hozzájárulás, hulladékszállítási díjak, igazgatási szolgáltatási díjak, elővezetési költségek stb. és a közigazgatási bírságok is.

Jogszabály változás miatt 2017. január 1. napjától az adók módjára behajtandó köztartozások egy részét – amit korábban a kormányhivatalok, illetve azok jogelődjei az önkormányzatnak adtak át behajtásra – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hajtja be.

Ebbe a körbe tartoznak a megelőlegezett gyermektartásdíjak, a környezetvédelmi, erdővédelmi, munkavédelmi és egyéb eljárási bírságok, igazgatási szolgáltatási díjak, közigazgatási bírságok egy része.

Továbbra is az önkormányzat hatáskörében maradt a szabálysértési eljárási költségek, az elővezetési költségek, a gondozási díj hátralék adók módjára történő behajtása.

A behajtásra átadott ügyek nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást, így ezen összegek behajtása is nehézséget okoz. A beszámolási időszakban 7 db elővezetési költség, valamint 2 esetben gondozási díj hátralék adók módjára behajtása van folyamatban.

7. Az adóbevételek teljesülése

A helyi adóbevételek 2022. év időarányos teljesülését az alábbi táblázat tartalmazza.

Adónemek	2022. évi eredeti előirányzat Ft	2022. évi előirányzat módosítással érintett terv Ft	2022. 11. 18. napjáig befolyt bevételek Ft	Teljesülés %, az eredeti előirányzathoz viszonyítva	Adózók száma fő
Magánszemélyek kommunális adója	5 500 000	5 735 595	6 139 808	111	889
Helyi iparüzési adó	45 000 000	54 331 067	55 316 216	122	190
Pótlék, Bírság	100 000	112 365	133 410	133	106
Talajterhelési díj	200 000	200 000	217 260	108	10
Tartózkodás után fizetett idegenforgalmi adó	100 000	236 100	236 100	236	2
Adóbevétel összesen:	50 900 000	60 615 127	61 509 308	121	

8. Egyéb adóigazgatási feladatok

2022. évben adóügyekben összesen 1576 ügy indult, fellebbezés nem volt. 120 kommunális adó határozatot adtunk ki az évben. A helyi iparüzési adó bevallások száma 197 db volt, továbbá 75 db egyéb bejelentés érkezett iparüzési adó ügyben. 8 db felszólítást küldtünk iparüzési adóbevallási kötelezettség elmulasztása miatt és 65 felszólítást kommunális adóbevallás benyújtására. 570 db elektronikus adószámla kivonatot küldtünk ki az adóalanyok számára, illetve közel 950 db értesítőt és csekket a hivatalsegéd és a posta kézbesített két alkalommal (március, szeptember).

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2019. évtől megküldi a helyi adóhatóságok részére a székhellyel, illetve telehellyel rendelkező vállalkozások adataiban bekövetkezett változást. Ez heti 10-20 ilyen típusú ügyiratot eredményez, melynek többsége adókötelezettséget nem érintő változás (tevékenységi kör módosítás, tulajdonosok, képviselők adataiban történt változás). 2022. évben 577 esetben kaptunk adatszolgáltatást a NAV-tól a vállalkozások adataiban történt változásról.

14 db meghatalmazás érkezett az önkormányzatnál történő adóügyek intézésére. 6 alkalommal készült nemleges adóigazolás, amelyet az adózók elsősorban pályázatok, illetve hitelügyintézés céljára kértek.

Adószámlán mutatkozó túlfizetés átvezetése iránt, illetve adószámlán mutatkozó túlfizetést visszautalása miatt 20 db kérelem érkezett.

Októbertől került sor az adóhátralékok behajtására.

Az adóhatóság a végrehajtási eljárás során az adózás rendjéről szóló törvény és a végrehajtásról szóló törvény szabályai szerint jár el.

A legtöbb esetben fizetési felhívással, mint a végrehajtási cselekményt bevezető első lépéssel kezdődik az eljárás, ám korábbi tapasztalatok alapján azon adózók esetében, akikre a fizetési felhívás nincs hatással, mellőzzük ezt a lépést, rögtön a végrehajtás valamilyen formáját alkalmazzuk.

A beszámolási időszakban az adóhátralékok beszedése érdekében az alábbi behajtási cselekményeket alkalmaztuk:

- letiltás munkabérből, nyugdíjból
- azonnali beszedési megbízás.

A végrehajtás időtartamát megnöveli, hogy a munkahelyi adatok és a bankszámlaszámok kiderítése céljából más hatóságoktól (NAV, egészségbiztosítási pénztár) és pénzügyintézetektől kell adatot kérnünk, amely jelentős adminisztrációval jár, továbbá viszonylag hosszú időt vesz igénybe.

Az adózóknak lehetőségük van arra, hogy amennyiben adófizetési kötelezettségüket határidőre nem tudják teljesíteni, pótlékmentes fizetési halasztást vagy részletfizetést kérjenek. Továbbá lehetőség van arra is, hogy az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján mérsékelje, illetve elengedje az adó-, valamint pótléktartozást, ha annak megfizetése súlyosan veszélyezteti az adózó, illetve a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését. A vállalkozók esetében az adóhatóság a pótlék- és bírságtartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet ellehetetlenítené.

Egyes esetekben a pótlékkelengedést az adóhatóság feltételhez köti, mint például a fennálló adótartozás megfizetéséhez.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 199. § (1) bekezdése értelmében a természetes személy adózó kérelmére az adóhatóság az általa nyilvántartott, legfeljebb egymillió forint összegű adótartozásra évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez a feltételek vizsgálata nélkül.

2022. évben az önkormányzati adóhatósághoz 5 esetben érkezett adómérsékléssel, részletfizetéssel kapcsolatos kérelem.

Az adónyilvántartások vezetése már évek óta a Magyar Államkincstár által térítésmentesen biztosított, országosan is használt ASP szakrendszer segítségével történik. Ügyfeleink tájékozódását segíti a Magyar Államkincstár honlapján elérhető, általa üzemeltetett rendszer, amelyen valamennyi település helyi adóira vonatkozó szabályozás megtalálható. **Fentiek mellett a község honlapján a helyi adókhöz tartozó előterjesztések, döntések, ügymenetleírások, valamint rendeletek is megtalálhatók.**

Az adóigazgatásban alkalmazott nyomtatványok (bevallások, bejelentések) szintén a honlapon elérhetők, tájékoztatóval az elektronikus ügyintézés folyamatáról.

Az ügyfelek adóügyben az ügyeiket teljes-körűen intézhetik elektronikusan az e-önkormányzat portál, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által rendszeresített nyomtatványok segítségével. A portálon lehetőség van ügyindításra, ügykövetésre, illetve a helyi adóegyenlegüket is lekérdezhetik az ügyfelek egy ügyfélkapus azonosítást követően.

2022. évben az adózók 260 alkalommal indítottak elektronikus adóegyenleg lekérdezést.

2020. évben az elektronikus ügyintézés újabb szolgáltatással bővült, ez pedig az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER). Az EFER olyan központi elektronikus fizetési szolgáltatás, mely segítségével az ügyfelek a fennálló adófizetési kötelezettségüket ügyfélkapunk keresztül bankkártya, virtuális bankkártya, illetve internetbank használatával is teljesíthetik.

2022. évben az ügyfelek 6 alkalommal éltek az elektronikus fizetési szolgáltatás nyújtotta lehetőséggel.

Az adóigazgatási feladatokat Piliscséven 1 fő, felsőfokú végzettségű köztisztviselő látja el. A dolgozó köztisztviselői alapvizsgával rendelkezik. A munkavégzés tárgyi feltételei is biztosítottak.

A helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosítását szakmailag az idegenforgalmi és kommunális adó mértékének emelése ügyében indokoltnak tartjuk. Kérem, hogy beszámolómat elfogadni szíveskedjenek.

Piliscsév, 2022. november 3.

Balázs Márta sk.
jegyző